

Raport
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 7-8 maja 2010 r.
na Wydziale Ekonomiczno – Społecznym
Sopockiej Szkoły Wyższej w Sopocie
dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku europeistyka
na poziomie studiów pierwszego stopnia

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził zespół w składzie:

- dr hab. Wawrzyniec Konarski – przewodniczący, członek PKA
- prof. dr hab. Józef Fiszer – ekspert PKA
- prof. dr hab. Bogdan Koszel – ekspert PKA
- mgr inż. Maciej Markowski – ekspert ds. formalno prawnych
- Michał Mętlewicz – ekspert ds. studenckich

2. Krótką informacją o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona w dniach 7 – 8 maja 2010 roku zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Sopockiej Szkoły Wyższej w Sopocie (SSW) stworzyły Zespołowi Oceniającemu bardzo dobre warunki pracy. Na pochwałę zasługuje też dobrze przygotowany **Raport Samooceny kierunku „europeistyka” na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym Sopockiej Szkoły Wyższej.**

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Sopocka Szkoła Wyższa (SSW) jest niepubliczną wyższą szkołą zawodową, która *de facto* działa już ponad dziesięć lat. SSW to dawna Wyższa Szkoła Finansów i Rachunkowości w Sopocie, która powstała na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 stycznia 2000 roku i jest wpisana do Rejestru Uczelni Niepublicznych i Związku Uczelni Niepublicznych pod numerem 35. Notabene w „Suplemencie do dyplomu”, który SSW wydaje swoim absolwentom są pewne nieścisłości, jeśli idzie o daty dotyczące jej genezy. Należy to wyjaśnić i doprecyzować.

W 2007 roku nastąpiła zmiana nazwy uczelni na „Sopocka Szkoła Wyższa”, co związane było z uruchomieniem nowych kierunków studiów, wykraczających poza obszar nauk ekonomicznych. SSW funkcjonuje na podstawie zezwolenia udzielonego do 30 września 2016 roku (decyzja nr MNiSW-DSW-WUN-6013-6454-3/KT/10). Uczelnia działa na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym” (Dz. U.Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) oraz statutu i regulaminu studiów.

Sopocką Szkołę Wyższą, jeśli idzie o jej misję i strategię działania, należy ocenić pozytywnie. Uczelnia bowiem sukcesywnie, z roku na rok, wzbogaca swoją ofertę edukacyjną oraz dąży do poprawy warunków i jakości kształcenia na kolejno uruchamianych kierunkach studiów. Stawia sobie za cel „kształcenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów na poziomie wyższym, posiadających zarówno wiedzę ogólną jak i specjalistyczną, a także umiejętności praktyczne, pozwalające znaleźć atrakcyjną pracę w różnych sferach życia gospodarczego w kraju i za granicą”. Dzięki temu Uczelnia stała się ważnym ośrodkiem edukacyjnym i społeczno-kulturalnym w regionie, zdobyła uznanie środowiska i szacunek pracodawców, współpracujących z nią uczelni i korporacji zawodowych. Świadczą o tym podpisane liczne porozumienia i współpraca z uczelniami partnerskimi, a przede wszystkim wzrastająca z roku na rok liczba studentów, którzy decydują się na naukę w Sopockiej Szkole Wyższej i ich satysfakcja z tym związana. Jak wynika z badań na temat losów absolwentów SSW przeprowadzonych w 2005 r. przez Biuro Karier, aż 79% z nich twierdzi, że zdobyte tu wykształcenie wzmocniło ich pozycję zawodową, a dla 86% wykonywana przez nich praca jest w pełni lub częściowo zgodna z ukończoną specjalnością.

Z dokumentów będących podstawą funkcjonowania SSW, a także z rozmów z jej władzami, kadrami dydaktyczną i studentami wynika, że w realizacji swojej misji Uczelnia ta konsekwentnie uwzględnia następujące zasady:

- profesjonalizm w nauczaniu i organizacji toku studiów;
- kształtowanie wysokiej kultury etycznej i kreatywnej osobowości studenta, zdolnego uzyskać przewagę konkurencyjną na coraz bardziej wymagającym rynku pracy;
- tworzenie solidnych podstaw materialnych uczelni i warunków kształcenia studentów;
- partnerstwo w stosunkach ze studentami, które wyraża się w szanowaniu ich opinii, uwag i życzeń;
- promowanie i nagradzanie najlepszych studentów, wspieranie materialne studentów.

Jej poniżej sformułowane cele strategiczne można uznać za ambitne i równocześnie ważne w kontekście jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, służące dodatkowo całociowemu rozwojowi SSW. Są to kolejno:

a. W obszarze kształcenia – nowe, dalsze, niezbędne reformy organizacji i programów studiów, które ułatwią absolwentom odnalezienie swojego miejsca na szybko zmieniającym się rynku pracy. Ponadto uzupełnianie i aktualizacja wiedzy absolwentów, czyli ustawiczne kształcenie i doksztalcenie poprzez tworzenie nowych kierunków studiów, w tym studiów magisterskich.

b. W obszarze poprawy infrastruktury dydaktycznej – pozyskanie nowej bazy lokalowej, umożliwiającej uruchomienie pracowni specjalistycznych oraz dostosowanie modernizowanego obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto rozbudowanie platformy e-learningowej dla potrzeb studentów, kursów i szkoleń.

c. W relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym – zacieśnienie współpracy uczelni z pracodawcami przyszłych absolwentów, a także aktywnymi zawodowo absolwentami.

d. W obszarze finansowania – dalsza dywersyfikacja ryzyka finansowego m.in. poprzez racjonalizację kosztów działalności uczelni oraz pozyskiwanie nowych źródeł finansowania.

Warta uwagi jest też strategia SSW przyjęta w odniesieniu do kierunku „europeistyka”, który Uczelnia uruchomiła w 2006 roku, kształcąc na nim studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w trzech specjalnościach: „rynki skandynawskie” (obecnie nieaktywna), „handel międzynarodowy” oraz „komunikacja społeczna i media”. Strategia ta zakłada:

- a. Zwiększenie liczby zajęć w języku angielskim oraz wprowadzenie zajęć w języku francuskim.

- b. Przygotowywanie prac dyplomowych w języku angielskim.
- c. Większy udział studentów zagranicznych w ramach programu ERASMUS.
- d. Zwiększenie bazy ośrodków wymiany studenckiej oraz pracowników uczelni w ramach programu ERASMUS.
- e. Rozszerzenie wymiany studentów z różnymi ośrodkami w kraju w ramach programu MOST.
- f. Większy udział studentów z zagranicznych ośrodków (pozaeuropejskich).

Z przedłożonych dokumentów wynika, iż SSW od 10-ciu lat konsekwentnie kształci kadry niezbędne dla potrzeb regionu w dziedzinie europeistyki, ekonomii, finansów i rachunkowości, architektury krajobrazu, architektury wnętrz, architektury i urbanistyki. Dobrze więc wypełnia swoją misję i zadania, kształcąc młodzież z miast i całego regionu. Jest już uczelnią liczącą się na edukacyjnym rynku Wybrzeża.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organami kolegialnymi uczelni są senat i rady wydziałów, zaś jednoosobowymi rektor, kanclerz oraz dziekani wydziałów. Analiza dokumentacji dotyczącej wybranych decyzji podejmowanych przez organy uczelni, pozwala stwierdzić, iż pozostają one w zgodzie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz aktami wewnętrznymi uczelni. Sprawy podejmowane przez organy kolegialne leżą w zakresie ich kompetencji określonych w szczególności w art. art. 130 ust. 2, art. 169 ust. 2 Ustawy (w przypadku Senatu) oraz określonych w Statucie Sopotkiej Szkoły Wyższej. Rektor w sposób poprawny wywiązuje się z obowiązku wynikającego z art. 35 ust.1 Ustawy. Dziekan Wydziału nie wywiązuje się natomiast z obowiązków określonych m.in. w art. 130 ust. 5 Ustawy, jako iż brak jest dokumentacji potwierdzającej fakt określania szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich.

Regulamin studiów Sopotkiej Szkoły Wyższej został prawidłowo wprowadzony zgodnie z wymogami art. 161 (*in fine*) ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, był również wcześniej konsultowany z przedstawicielami uczelnianego organu uchwałodawczego samorządu studenckiego.

Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Sopotkiej Wyższej Szkoły został wprowadzony Zarządzeniem nr 42/2008 Rektora Sopotkiej Szkoły Wyższej z dnia 1 kwietnia 2008 r. Uzupełnieniem opisywanego aktu jest Zarządzenie nr 51/2009 Rektora SSW

z dnia 30 maja 2009 r. w sprawie *wysokości dochodu uprawniającego do ubiegania się o pomoc materialną oraz wysokości stypendiów*. Przedmiotowy regulamin budzi wiele niejasności. Przepisy przedmiotowego regulaminu na pewno nie pogłębiają zasady wyrażonej w art. 8 k.p.a. Biorąc pod uwagę, że na podstawie tego regulaminu właściwe komisje stypendialne będą wydawać decyzje administracyjne przejrzystość przepisów regulaminu jest na niskim poziomie. Brak jest w nich klarowności. Normy prawne są zbyt długie, co utrudnia zrozumienie czytanego aktu. Treść postanowień regulaminu zasadniczo jest zgodna z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Warunki odpłatności za studia określa *Zarządzenie nr 13/2010 Kanclerza SSW z dnia 28 kwietnia 2010 r. ws. Regulaminu Opłat w Sopockiej Szkole Wyższej na rok akademicki 2010/2011, a także Umowa o warunkach odpłatności za studia*.

Umowa student - uczelnia jest sformułowana w sposób przejrzysty, jednak problem może stanowić fakt, że w umowie o świadczeniu usług edukacyjnych zawartej pomiędzy studentem a uczelnią nie można znaleźć postanowienia dotyczącego innych odpłatności. Nie ma żadnego odniesienia czy przywołania opłat wymienionych w Zarządzeniu Kanclerza z dnia 28 kwietnia 2010 r. Umowa nie posiada również załączników w postaci przywołanego Regulaminu Opłat. A zatem w dniu podpisywania umowy przez studenta nie mógł się on zapoznać z treścią Regulaminu Opłat wprowadzonego przez Zarządzenie Kanclerza, a w związku z tym w myśl art. 384 k.c. treść przedmiotowego zarządzenia na gruncie polskich przepisów nie wiąże studentów. Poważne wątpliwości również budzi fakt, że opłaty określane są w drodze Zarządzenia Kanclerza. *Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ws. o sygn. akt XVII AmC 120/05* stwierdził, iż klauzulą niedozwoloną jest stwierdzenie w umowie, iż „*nauka w uczelni jest odpłatna, szczegółowe regulacje dotyczące opłat określają zarządzenia kanclerza*” – rejestr klauzul niedozwolonych Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta. Powinno się zatem to postanowienie wyeliminować z umowy.

Wysokość opłat pobieranych przez uczelnię za wydawane dokumenty jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Wniosek:

Stwierdzone wyżej zastrzeżenia wymagają stosownych korekt.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Oceniany kierunek studiów prowadzi w SSW Wydział Ekonomiczno-Społeczny w Sopocie, który rozpoczął działalność edukacyjną z dniem 1 marca 2000 roku. Ponadto w 2008 roku SSW uzyskała pozwolenie na prowadzenie kierunku „europeistyka” w utworzonym w 2006 roku Wydziale Zamiejscowym w Chojnicach.

Uczelnia w Sopocie ma strukturę trójwydziałową (Wydział Ekonomiczno-Społeczny, Wydział Architektury, Wydział Zamiejscowy w Chojnicach). Wydział Ekonomiczno-Społeczny jest więc jednym z trzech różnych wydziałów działających w SSW. Wydział ten nie posiada prodziekanów, np. do spraw dydaktycznych czy studenckich, co należy uznać za istotny mankament natury organizacyjnej. Wydział obsługuje bowiem aż trzy różne kierunki, na których kształcą się studenci w dziesięciu specjalnościach. W dodatku na Wydziale tym działają tylko cztery katedry (Katedra Analizy Ekonomicznej, Katedra Ekonomii i Ekonometrii, Katedra Rachunkowości i Controlingu, Katedra Nauk Społecznych i Politycznych), w ramach których funkcjonuje 6 zakładów (Zakład Finansów, Zakład Informatyki i Metodyki, Zakład Inwestycji i Nieruchomości, Zakład Prawa, Zakład Komunikacji Społecznej, Zakład Handlu i Marketingu), które jednocześnie „obsługują” Wydział Zamiejscowy w Chojnicach.

Wyżej wymienione katedry i zakłady są wyraźnie związane z kierunkami „ekonomia” oraz „finanse i rachunkowość”, a w niewielkim tylko stopniu z „europeistyką”. W związku z tym zaleca się, by struktura Wydziału Ekonomiczno-Społecznego w Sopocie uległa zmianie tak, aby wzmocnić od strony organizacyjnej kierunek „europeistyka”. Należałoby też „europeistykę” wzmocnić kadrowo, tzn. utworzyć funkcję prodziekana do spraw tego kierunku studiów. Jest to tym bardziej potrzebne, gdyż na ocenianym kierunku studiów w SSW są prowadzone – wspomniane już – trzy specjalności: „rynki skandynawskie”, „handel międzynarodowy” oraz „komunikacja społeczna i media”. Nawiasem mówiąc, nie mają one wiele wspólnego z „europeistyką” i z tym, co nazywa się tożsamością danego kierunku studiów, a wręcz zapożyczone zostały z pozostałych dwóch kierunków studiów w SSW w Sopocie. W świetle tego widać wyraźnie, że kierunek „europeistyka” w SSW nie jest kierunkiem priorytetowym. Jest tam raczej traktowany marketingowo. Fakt, że cieszy się popularnością wśród kandydatów na studia wyższe powoduje, że władze SSW starają się to

wykorzystać w praktyce. Takie podejście może jednak stanowić zagrożenie dla jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	281	144	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Studia niestacjonarne	1721	1064	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Razem	2002	1208	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Na podstawie analizy powyższych danych okazuje się, że dominującą formą studiów w Uczelni są studia niestacjonarne. Studenci stacjonarni stanowią zaledwie 14 % ogółu studiujących. Potwierdza to tendencję coraz silniej ugruntowaną się w polskim szkolnictwie wyższym.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział Ekonomiczno-Społeczny SSW kształci studentów na trzech kierunkach studiów I stopnia (studia stacjonarne i niestacjonarne), tj. „europeistyka”, „ekonomia” oraz „finanse i rachunkowość”. Spośród owych trzech kierunków studiów prowadzonych przez Wydział do tej pory tylko „ekonomia” uzyskała pozytywną ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej (Uchwała nr 568/2006 z dnia 7 września 2006 roku w sprawie oceny jakości kształcenia na kierunku „ekonomia” prowadzonym na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym Wyższej Szkoły Finansów i Rachunkowości w Sopocie na poziomie studiów pierwszego stopnia).

Wydział Ekonomiczno-Społeczny SSW w Sopocie nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych i nie prowadzi żadnych studiów doktoranckich. Natomiast w roku akademickim 2009/2010 na Wydziale tym uruchomione zostały studia podyplomowe:

- Podyplomowe Studium Rachunkowości i Finansów;
- Podyplomowe Studium Podatków i Doradztwa Podatkowego;
- Podyplomowe Studium Pośrednictwa w Obrocie Nieruchomościami.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2. (stan na dzień 31.III. 2010 r.)

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	26	44	70
	II	28	88	116
	III	24	77	101
	IV		22	22
Razem		78	231	309

Z otrzymanych danych wynika, że studenci ocenianego kierunku stanowią około: 25,5% ogółu studiujących w jednostce oraz 15,4% w Uczelni. Studenci stacjonarni stanowią z kolei około 25,2% ogółu studiujących na tym kierunku.

Wnioski do części I:

Z przedstawionego przez władze SSW Raportu Samooceny wynika, że „europeistyka” w SSW w Sopocie nie należy do priorytetowych, o strategicznym znaczeniu, kierunków studiów. Ma jednak pewne przesłanki i szanse na dalszy rozwój tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Nie będzie to łatwe głównie ze względu na konkurencję. „Europeistyka” jest bowiem prowadzona nie tylko w pobliskim Uniwersytecie Gdańskim, ale także w pozostałych uczelniach regionu, jak choćby w Gdańskiej Wyższej Szkole Humanistycznej. Tym bardziej więc Wydział Ekonomiczno-Społeczny SSW w Sopocie wymaga reorganizacji i wzmocnienia kadrowego, w tym także jego kierownictwa. Jako konkretne mankamenty, które wymagają skorygowania wypada wymienić m.in.: brak dokumentacji potwierdzającej fakt określania szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich, niski poziom przejrzystości przepisów regulaminu przyznawania pomocy materialnej i umowy o świadczeniu usług edukacyjnych oraz fakt nie powołania prodziekanów ds. dydaktycznych czy studenckich.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

W opinii szkoły absolwent kierunku „europeistyka” zostanie wyposażony w kompetencje „potrzebne do pełnienia różnych ról w życiu społecznym, politycznym i gospodarczym w warunkach postępującej integracji w skali globalnej i regionalnej, szczególnie w Europie”. Będzie posiadać kompetencje o charakterze:

- administracyjnym (świadomość specyfiki funkcjonowania głównych organów Unii, wiedza merytoryczna i umiejętność wykonywania podstawowych prac w zakresie administrowania procesami integracji)
- menedżerskim (kierowanie procesami integracyjnymi oraz działaniami w obszarze współpracy gospodarczej na różnych szczeblach administracji)
- społecznym (umiejętność współpracy w środowisku zawodowym, tworzenie i organizowanie zespołów pracowniczych)
- kreatywnym (innowacyjność, zdolności adaptacyjne, umiejętność dalszego kształcenia i samorozwoju)
- prakseologicznym (skuteczność podejmowania działań)
- techniczno-informacyjnym (umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych).

Na podstawie wstępnej analizy harmonogramu zajęć można powiedzieć, że w sensie deklaratywnym nawiązują one do pożądanego wizerunku absolwenta. Jednak po bliższym przyjrzeniu się treściom kształcenia okazuje się, że bardziej odpowiadają one studiom o charakterze ekonomicznym oraz z zakresu administracji czy zarządzania. Istnieje poważna obawa, że student składający papiery na studia europejskie może rozminąć się z oczekiwaniami. Europeistyka powinna koncentrować się w pierwszej kolejności na szeroko pojętej integracji europejskiej oraz funkcjonowaniu Unii Europejskiej i jej polityki w różnych dziedzinach. Z drugiej strony, co staje się tu paradoksem, szanse na rynku pracy absolwenta

przy takim jego profilu mogą być większe, ponieważ zostanie on wyposażony w kwantum wiedzy z zakresu wąskich zagadnień z dziedziny ekonomii i administracji.

Wniosek:

Z analizy dokumentacji i informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, że skonstruowana sylwetka absolwenta zawiera segmenty częściowo zgodne ze standardami. Równocześnie ma ona zbyt „ekonomiczny” charakter, co ogranicza treści kształcenia zakładane w tychże standardach. Wymaga to skorygowania w celu uzyskania właściwych proporcji.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

SSW prowadzi rekrutację na oceniany kierunek dwa razy w każdym roku akademickim. Przyjęcia na studia odbywają się bez egzaminu wstępnego na podstawie złożonych standardowych dokumentów (świadectwo maturalne, 4 fotografie, kwestionariusz osobowy) i dodatkowo - deklaracji wyboru specjalności.

Strony internetowe Uczelni przedstawiają nieco powierzchowny opis kierunku „europeistyka” ograniczając się do prezentacji specjalności i umiejętności, które można nabyć po tym kierunku studiów. Ofertę kształcenia można również znaleźć w folderze pt. „Przyszłość ma kilka kierunków”, gdzie zawarto szersze informacje na temat specjalności, sposobu prowadzenia zajęć i możliwości podjęcia pracy po ukończeniu studiów.

Szersze rozmiary ma informator SSW na rok 2008/2009. Liczy 51 stron. Znaleźć tam można pełną i kompleksową informację na temat Uczelni, władz, wydziałów i prowadzonych kierunków.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

W poniższych zestawieniach nie jest brana pod uwagę specjalność obecnie nieaktywna, czyli Rynki skandynawskie.

Tabela nr 3 (struktura liczby godzin zajęć na studiach stacjonarnych).

Treści kształcenia	Liczba godzin	Udział procentowy
Podstawowe	510	28,1%
Kierunkowe	300	16,5%
Do wyboru	720	39,7%
Inne wymagania	285	15,7%
Razem	1815	100%

Tabela nr 4 (studia stacjonarne, specjalność Komunikacja Społeczna i Media).

Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć					Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	seminaria	inne rodzaje zajęć*	
930	345	270	90	210	1815
Udział procentowy zajęć w ogólnej liczbie godzin					Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	seminaria	inne rodzaje zajęć*	
49,6%	19,0%	14,9%	4,9%	11,5%	100%

Tabela nr 5 (studia stacjonarne, specjalność Handel Międzynarodowy).

Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć					Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	seminaria	inne rodzaje zajęć*	
1020	285	270	90	150	1815
Udział procentowy zajęć w ogólnej liczbie godzin					Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	seminaria	inne rodzaje zajęć*	
56,2%	15,7%	14,9%	5,0%	8,2%	100%

Na **studiach niestacjonarnych** liczba godzin na każdej ze specjalności przekracza ich liczbę zawartą w standardach, czyli 1080. Na specjalności Handel Międzynarodowy wynosi ona 1320 godzin, w tym treści podstawowe – 402 (30,4%), kierunkowe – 282 (21,4%), do wyboru – 416 (31,2%), zaś inne 220 (17,0%). Analogiczne wielkości na specjalności Komunikacja Społeczna i Media (1316 godzin) wynoszą, odpowiednio: 402 (30,5%), 282 (21,4%), 412 (31,3%) i 220 (16,8%).

Tabela nr 6 (studia niestacjonarne, specjalność Komunikacja Społeczna i Media).

Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć					Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	seminaria	inne rodzaje zajęć*	
716	236	176	52	136	1316
Udział procentowy zajęć w ogólnej liczbie godzin					Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	seminaria	inne rodzaje zajęć*	
54,4%	17,9%	13,4%	4,0%	10,3%	100%

Tabela nr 7 (studia niestacjonarne, specjalność Handel Międzynarodowy).

Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć					Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	seminaria	inne rodzaje zajęć*	
778	174	186	52	130	1320
Udział procentowy zajęć w ogólnej liczbie godzin					Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	seminaria	inne rodzaje zajęć*	
58,9%	13,2%	14,1%	3,9%	9,9%	100%

Programy studiów generalnie nie odbiegają od standardów obowiązujących na kierunku „europeistyka”. W planach studiów ujęte są wymagane przedmioty wskazane w grupach treści podstawowych i treści kierunkowych

Do określonych standardami, wykładanych przedmiotów merytorycznych można mieć następujące uwagi szczegółowe:

1. Społeczeństwo i kultura Europy – zbędny wykład o technikach negocjacji i komunikacji interpersonalnej

2. Ekonomia - ujęcie prawidłowe, zgodne ze standardami

3. Nauki o polityce – ujęcie prawidłowe, zgodne ze standardami

4. Prawo europejskie – ujęcie zgodne ze standardami

5. Historia społeczna Europy- zgodnie ze standardami

6. Systemy polityczne państw europejskich – zgodne ze standardami

7. Integracja gospodarcza w Europie – zgodnie ze standardami. 15 godzin to zdecydowanie za mało; należałoby wyodrębnić wykład: Polityka handlowa WE/UE; Jednolity Rynek Wewnętrzny UE

8. Instytucje i procesy decyzyjne w Unii Europejskiej – formalnie zgodne ze standardami, ale z sylabusów wynika, że wykład posiada bardzo zawężony charakter pomimo przeznaczonych nań 60 godzin

9. Polityki wspólnotowe – referowany jako Wybrane polityki wspólnotowe. 30 godzin to zdecydowanie za mało na tak rozległą problematykę. Ewidentnie brakuje wyodrębnionych wykładów na tematy:

Wspólna Polityka Rolna UE

Polityka strukturalna UE

Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa UE

Współpraca wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w UE

10. Usytuowanie, znaczenie i rola Europy w stosunkach międzynarodowych – zgodnie ze standardami

11. Usytuowanie, znaczenie i rola Polski w Europie - zgodnie ze standardami

Program studiów na studiach niestacjonarnych pokrywa się z programem studiów stacjonarnych i można odnieść do niego te same uwagi.

Wniosek:

Realizacja wymagań określonych w standardach kształcenia, sekwencja przedmiotów realizowanych w trakcie studiów, a także oferta zajęć do wyboru nie budzą zastrzeżeń.

1.4 Ocena systemu ECTS.

Zgodnie z wymogami procesu bolońskiego Uczelnia wdrożyła punktowy system oceny zajęć w formule ECTS. Studenci posiadają kompletną informację na ich temat, gdyż jest to wyszczególnione w planach studiów i w sylabusach. Punkty ECTS potwierdzają stopień trudności związanych z realizacją programu nauczania. Dla określonych wykładów i pozostałych zajęć przyjęto skalę od 2 do 7 punktów. Skala punktowa najczęściej uzależniona jest od formy zajęć i charakteru ich zaliczenia oraz od liczby przeznaczonych na nie godzin, w mniejszym jednak stopniu – co uznać należy za mankament – od wagi poruszanej na zajęciach problematyki. Ogólna liczba możliwych do uzyskania punktów ECTS w danym roku akademickim wynosi 60, co w konsekwencji oznacza 180 punktów ECTS dla całego cyklu kształcenia. Realizacja treści programowych odbywa się poprzez wykłady, ćwiczenia, laboratoria, seminaria i projekty.

Wniosek:

Można przyjąć, że przyjęta struktura przyznawania punktów ECTS odpowiada wymogom standardów kształcenia na kierunku „europeistyka”.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Studenci SSW mają zasadniczo dostęp do wszelkich pomocy dydaktycznych (sylabusy, gablotki informacyjne, dostęp do biblioteki, do bezprzewodowego Internetu w budynku uczelni). Na terenie uczelni funkcjonuje biblioteka, której zasoby odpowiadają wymaganiom sylabusów i literatury w nich podawanej. Zwraca jednak uwagę zbyt mała liczba pozycji danego tytułu. Prowadzący są dostępni podczas konsultacji, których godziny są dostosowane

do potrzeb studentów. Choć zdarzają się również sytuacje, w których wykładowcy proponują konsultację czy dodatkowe terminy egzaminów poza terenem Uczelni. Praca dziekanatu nie budzi żadnych wątpliwości. Jeszcze raz widać, że bardzo potrzebne jest ustanowienie funkcji prodziekana ds. studenckich. Na ten problem zwracali uwagę zarówno studenci, jak i władze wydziału.

Wniosek:

Dostęp do niezbędnych pomocy dydaktycznych można uznać za zapewniony.

Ogólne wnioski do punktu 1 części II:

Zaproponowana sylwetka absolwenta zawiera segmenty częściowo zgodne ze standardami. Jednak ma ona zbyt „ekonomiczny” charakter, co wpływa na ograniczenie treści kształcenia wynikających z tych standardów. Sekwencja przedmiotów realizowanych w trakcie studiów, oferta zajęć do wyboru oraz obowiązujący system punktacji ECTS nie wzbudzają zastrzeżeń. Dobrze funkcjonuje system opieki naukowej i dydaktycznej, natomiast potrzebne jest ustanowienie funkcji prodziekana ds. studenckich.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Podstawą zaliczenia semestru jest otrzymanie wszystkich zaliczeń i zdanie egzaminów (zdarzają się – najczęściej z powodów losowych – przedłużenia warunkowe sesji lub przenoszenie egzaminów na następny semestr), co potwierdza prowadzący zajęcia wpisem do indeksu i protokołów. Zaliczenie semestru potwierdzone jest podpisem prodziekana z wyliczeniem uzyskanych punktów w systemie ECTS. Po zaliczeniu wszystkich przedmiotów, przewidzianych regulaminem studiów, student jest dopuszczony do egzaminu dyplomowego po przyjęciu pracy licencjackiej przez promotora i zarejestrowaniu jej w dziekanacie. Na podstawie średniej ze studiów, oceny za pracę dyplomową i z egzaminu licencjackiego wyliczana jest ostateczna ocena na dyplomie ukończenia studiów pierwszego stopnia.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

W latach 2006-2009 struktura odsiewu studentów na studiach stacjonarnych kształtowała się na poziomie 26,47% , natomiast dla studiów niestacjonarnych odsetek ten

wyniósł znacznie więcej, bo 36,61%. Z grubsza odpowiada to krajowym trendom, zwłaszcza jeżeli chodzi o studia niestacjonarne. Podobnie też występuje zjawisko wzrastającego odsiewu wraz kolejnymi semestrami. Na pierwszym roku studiów najczęstszą przyczyną odsiewu jest rezygnacja ze studiów. Z konsultacji ze studentami wynika, że niejednokrotnie ma to związek z odmiennymi oczekiwaniami niektórych osób, oczekujących bardziej wyprofilowanego kierunku studiów (z naciskiem na integrację europejską). Powoduje to, że część studiujących przenosi się na inne uczelnie. Inną przyczyną odsiewu jest brak zaliczenia semestru. Na wyższych latach studiów przyczyną odsiewu jest najczęściej brak postępów w nauce. Dzieje się tak pomimo faktu, że Uczelnia z dużą życzliwością odnosi się do możliwości poprawy negatywnych wyników z egzaminów, bądź zaliczeń. Innymi przyczynami odsiewu są: wyczerpanie się u studenta możliwości dalszego finansowania studiów, trudności w pogodzeniu nauki z pracą zawodową (głównie studia niestacjonarne) i przypadki losowe.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Tematy prac licencjackich ustalane są indywidualnie przez studenta i prowadzącego semina. Przydział do grup seminaryjnych jest na ogół kwestią indywidualnego wyboru studenta. Semina dyplomowe liczą od 8 do 12 osób. Tematy prac są zatwierdzane przez Radę Naukową. Z rozmów ze studentami wynika, że po określeniu tematu pracy licencjackiej na kolejnych seminariach prowadzący „wyjaśnia” zasady pisania tych prac. Analiza losowo wybranych prac licencjackich pokazuje wyraźny niedostatek, bądź brak zaangażowania ze strony opiekunów naukowych w zakresie prowadzenia prac licencjackich. Zjawisko to występuje w zdecydowanej większości ocenianych prac dyplomowych. Zastrzeżenia w największym stopniu dotyczą wyboru określonej problematyki badawczej pracy dyplomowej (najczęściej mającej luźny związek z kierunkiem studiów) i warsztatu naukowego. We wstępach do prac brakuje klasycznego podziału na 1. przedstawienie problemu badawczego, celów i hipotez, 2. omówienia struktury pracy, 3. metod badawczych, 4. oceny dorobku naukowego na dany temat. Błędnie sporządzane są bibliografie, gdzie źródła, materiały z Internetu, artykuły prasowe i opracowania są wymieszane. Strona techniczna prac w niektórych przypadkach (brak paginacji pracy, wyjustowania tekstu, różnice w zakresie stosowanej czcionki na poszczególnych stronach) pozostawia wiele do życzenia. Świadczy to o niedbalstwie ze strony studenta, ale i braku skutecznej kontroli ze strony promotora.

Studenci prezentują wyniki swoich badań w postaci rozdziałów sukcesywnie przekazywanych promotorowi do zaakceptowania. Po przyjęciu pracy przez promotora i zarejestrowaniu jej w dziekanacie ustalany jest termin obrony pracy. Przedtem student składa na specjalnym formularzu oświadczenie antyplagiatowe. Komisji egzaminacyjnej przewodniczy przedstawiciel władz wydziału, a jej uczestnikami są promotor i recenzent. Student losowo wybiera jedno zagadnienie ogólne, natomiast drugie związane jest ze specjalnością. Trzecie pytanie dotyczy problematyki związanej z pracą dyplomową.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

Wybrane uwagi ogólne do ocenionych prac (uwagi szczegółowe zawarte są w załączniku nr 3):

Podczas wizytacji w SSW zapoznano się z *Uchwałą Senatu SSW z dnia 3.11.2009 r. w sprawie upoważnienia do prowadzenia zajęć dydaktycznych i procesu dyplomowania*. Wynika z niej, że seminaria dyplomowe mogą tutaj prowadzić wykładowcy ze stopniem naukowym „co najmniej doktora lub doktora habilitowanego”. Zapoznano się też z wzorem arkusza recenzyjnego, który – pod względem formalnym – gwarantuje możliwość dokonania w miarę obiektywnej oceny pracy licencjackiej tak przez promotora, jak i recenzenta.

Uczelnia wypromowała 22 absolwentów na kierunku „europeistyka”, którzy obronili prace dyplomowe. Prace te, pisane w ramach trzech specjalności („handel międzynarodowy”, „komunikacja społeczna i media”, „rynk skandynawskie”) w większości przypadków budzą poważne obiekcje, poczynając od ich tematów, a skończywszy na zawartości merytorycznej i stronie formalnej (przypisy, bibliografia, język, styl). Kierując się regułami merytorycznymi europeistyce można przypisać najwyżej 7 z obronionych prac dyplomowych, czyli zaledwie 1/3. W większości są to więc rozprawy luźno związane z kierunkiem „europeistyka”, niekiedy wręcz mając z nim niewiele wspólnego. Świadczą o tym poniższe tytuły: „Od komunikacji do negocjacji”, „Analiza wybranych aspektów globalizacji działalności przedsiębiorstw na przykładzie DHL”, „Sponsoring jako forma finansowania sportu”, „Specyfika radia jako medium masowego”, „Mniejszość polska w Niemczech po 1945 roku”, „Znaczenie turystyki w promocji kultury na przykładzie Finlandii”, „Poza głównym nurtem kultury. Graffiti jako wypowiedź”, czy „Wpływanie na myśli i uczucia ludzi. Dlaczego reklama jest skuteczna?”

Dokumentacja towarzysząca pracom jest kompletna. Z jednej strony widać przejrzyste, tabelaryczne ujęcie recenzji (punktowe), jednak z drugiej brakuje szczegółowej merytorycznej oceny zawartości pracy i jej uzasadnienia.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia, Wydział Ekonomiczno-Społeczny SSW posiada w miarę poprawną i spójną, zgodną z obowiązującymi standardami na kierunku „europeistyka” koncepcję kształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia, w której wyraźnie zarysowano sylwetkę absolwenta, określono jego kwalifikacje i ukazano cele kształcenia. Ponadto, *de facto* nie budzą zastrzeżeń plany studiów i programy nauczania, uwzględniające standardy kształcenia dla kierunku „europeistyka”. Zostały one sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 roku w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (ze szczególnym uwzględnieniem załącznika nr 27). Ich analiza potwierdza, że zgodnie z powyższym rozporządzeniem, liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych jest nie mniejsza niż określona w standardach dla kierunku „europeistyka” oraz poziomów kształcenia, a liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych jest nie mniejsza niż 60% ogólnej liczby godzin zajęć określonych w standardach kształcenia, przy pełnej realizacji minimalnej liczby godzin określonych w standardach dla przedmiotów kierunkowych i podstawowych. Zakres treści kształcenia realizowanych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jest więc zgodny z wymogami określonymi w standardach dla kierunku „europeistyka”, niemniej z uwagi na rodowód Uczelni znaczny udział mają treści ekonomiczne.

Wniosek:

Zdefiniowane przez SSW efekty kształcenia są generalnie zgodne ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Jak stwierdzono w Raporcie Samooceny „doboru metod dydaktycznych dokonują sami nauczyciele akademicy, dostosowując je do wymagań przedmiotu i zakładanego efektu dydaktycznego”. Za najczęściej stosowane uznano: metody podające (dyskusje, wykłady), problemowe (studia przypadków, gry symulacyjne) oraz ilościowe. Sale zajęciowe wyposażone są w sprzęt audiowizualny i mają dostęp do Internetu (interaktywne konsultacje za pomocą platformy internetowej ILIAS). W trakcie zajęć kładziony jest nacisk na aktywne ich formy i wykorzystanie programów komputerowych. Nauczyciele akademicy prowadzą regularne konsultacje dla studentów obu form studiów. Wybrane przedmioty realizowane są w języku angielskim. W planie studiów ujęty jest też drugi język obcy. Wszystkie przedmioty są zaliczane na ocenę, w skali: od niedostatecznej po bardzo dobrą. Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość. W raporcie stwierdza się, że aczkolwiek Uczelnia nie ma specjalnej oferty kształcenia dla studentów niepełnosprawnych, to jest jednak przystosowana do potrzeb takich osób. Na podstawie obserwacji bazy dydaktycznej SSW nie można tego potwierdzić, dają się natomiast zauważyć liczne bariery architektoniczne.

Wniosek:

Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru pozostaje w gestii prowadzących. Sale zajęciowe wyposażone są w sprzęt audiowizualny i mają dostęp do Internetu. Ze względu na posiadaną infrastrukturę Uczelnia nie jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy dostępne są dla studentów w wersji internetowej. Nie ma jednak pełnego sylabusa (co należy uznać za mankament), lecz w wersji skrótovej, gdzie znajduje się tylko opis przedmiotu i bibliografia. Bezwzględnie powinien znajdować się sposób zaliczenia przedmiotu. Kształt i treści zawarte w sylabusach z grubsza odpowiadają istniejącym standardom. Brakuje jednak rozpisania referowanego materiału na poszczególne wykłady wraz z podaniem liczby konkretnych godzin przeznaczonych na dany temat. Podane w sylabusie „treści programowe” nie spełniają tego zadania. Podana literatura podstawowa i uzupełniająca jest aktualna, nie zdarzają się pozycje z lat osiemdziesiątych, czy siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Gdyby jednak przyjrzeć się bliżej, to zauważyć można, że jej dobór jest często przypadkowy i niereprezentatywny dla wykładanego przedmiotu. W sylabusach zdarzają się błędy literowe. W większości referowany materiał nie zawiera

merytorycznych niedociągnięć w postaci pominiętych ważnych zagadnień, ale też np. w jednym z najważniejszych wykładów dla kierunku z przedmiotu o nazwie *Instytucje Unii Europejskiej* takie luki występują. Brakuje urzędów, instytucji, agend wyspecjalizowanych, agend wspomagających funkcjonowanie byłego II filara traktatu z Maastricht (m.in. Urząd Wysokiego Przedstawiciela ds. WPZiB i Służby Działań Zewnętrznych, Centrum Satelitarne UE, Instytut UE Studiów nad Bezpieczeństwem, Europejska Agencja Obrony), organów obsługujących EPBiO), III filara (m.in. Eurojust, Europol, OLAF, ESS). Przydałyby się też informacje na temat Frontexu, czy EMSA.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyki dla studentów kierunku „europeistyka” trwają 3 tygodnie i odbywają się najwcześniej po pierwszym roku studiów, a najpóźniej przed złożeniem egzaminu dyplomowego. Zgodnie ze statutem Uczelni praktyki studenckie zgodne są z procedurą zawartą w księdze Jakości Kształcenia Uczelni. Za realizację praktyk dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych z ramienia władz Szkoły odpowiedzialni są: dziekan wydziału, opiekun praktyk studenckich (kierownik Biura Karier i Promocji Zawodowej SSW) i kierownik dziekanatu. Szczególną rolę pełni wyznaczony przez dziekana opiekun praktyk studenckich, do którego zadań należy: ustalanie programu praktyk studenckich zgodnie z programem nauczania właściwym dla danego kierunku studiów, przedstawienie studentom celów, założeń programowych, terminów realizacji oraz terminów i warunków zaliczenia praktyki studenckiej, kontrola i nadzór nad realizacją praktyki zgodnie z celami i jej programem szczegółowym, uzgodnionym z zakładowym opiekunem praktyk, rozstrzyganie, wspólnie z przedstawicielem zakładu pracy spraw związanych z przebiegiem praktyk, prowadzenie ewidencji praktyk i sporządzanie rocznego sprawozdania z przebiegu praktyk. Głównym zadaniem praktyk studenckich jest skonfrontowanie nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką. Zgodnie z intencją Uczelni, w czasie praktyk studenci powinni zetknąć się z zagadnieniami definiowania i rozwiązywania problemów technicznych i organizacyjnych, a także powinni się nauczyć je samodzielnie rozwiązywać; powinni nabyć umiejętność pracy w zespole, a także – w miarę możliwości - kierowania zespołem. Celem szczegółowym praktyk jest uzyskanie praktycznej wiedzy związanej z funkcjonowaniem zakładów pracy z branży związanej z kierunkiem studiów oraz zdobycie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce podczas wykonywania indywidualnych lub zespołowych zadań.

Praktyka służy również gromadzeniu materiałów i prowadzeniu prac badawczych związanych z tematem pracy dyplomowej.

Praktyka odbywa się w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Studenci odbywają praktyki w terminie wynikającym z rozkładu zajęć określonym przez uczelnię. Miejsce odbywania praktyki wyznacza dziekan. SSW dysponuje miejscami na praktyki w oparciu o podpisane z zewnętrznymi podmiotami umowy. Największą popularnością cieszą się praktyki odbywane w urzędach miast Sopot i Gdynia oraz w bankach (np. Pekao SA) i biurach audytu rachunkowości. Jak wynika z deklaracji władz Uczelni, dziekan może wyrazić zgodę na odbycie praktyki przez studenta w wybranym przez niego podmiocie gospodarczym, lub zaakceptować inną formę odbywania praktyki, jeżeli charakter praktyki będzie zgodny z jej programem.

Zwolnienia z praktyk odbywają się na ściśle określonych przez dziekana zasadach.

Podstawą zaliczenia praktyki studenckiej jest pisemne sprawozdanie studenta z jej przebiegu w dzienniku praktyk, bądź złożenie stosownych dokumentów o zwolnieniu z praktyk. Dziennik praktyk jest deponowany u Opiekuna Praktyk Studenckich. Przed złożeniem indeksu student wpisuje na odpowiednich stronach miejsce i czas odbywania praktyki. W dalszej kolejności Opiekun Praktyk Studenckich przedkłada indeks dziekanowi, który zalicza praktykę wpisem do indeksu.

Praktyki oceniane są przez studentów pozytywnie, traktowane jako możliwość sprawdzenia swoich umiejętności. Spora część indagowanych studentów organizowała praktyki za zgodą dziekana na własną rękę.

Wniosek:

Realizacja i kontrola systemu praktyk nie wzbudzą zastrzeżeń.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Studia stacjonarne na kierunku „europeistyka” trwają sześć semestrów obejmując ponad 1800 godzin. Pierwsze trzy semestry są wspólne dla całego kierunku. Realizowane są wówczas przedmioty ogólne, podstawowe oraz większość kierunkowych. Przedmioty specjalnościowe pojawiają się w semestrze czwartym.

Studia w formie niestacjonarnej również trwają sześć semestrów obejmując jednak nieco ponad 1300 godzin. W trakcie pierwszych trzech semestrów program studiów zawiera

te same przedmioty podstawowe oraz większość kierunkowych, jak w formie stacjonarnej. Podobnie też w semestrze czwartym pojawiają się przedmioty specjalnościowe.

Z dokumentacji oraz rozmów z kadrami i studentami wynika, że rozkład czasowy i godzinowe obciążenia studentów w trakcie semestrów są zrównoważone. Nie ma przeładowania wymogami egzaminacyjnymi. Zgodnie z regulaminem studiów możliwe jest studiowanie według indywidualnej organizacji studiów umożliwiając w ten sposób studentom pogodzenie studiów z pracą zawodową. Dotyczy to zwłaszcza studentów niestacjonarnych, choć nie wyłącznie.

Zajęcia skoncentrowane są głównie - choć nie wyłącznie - w budynku przy ul. Kościuszki 47. Ewentualne przemieszczanie się między budynkami nie stanowi problemu z uwagi na bliskie odległości.

Wniosek:

Analiza różnych aspektów organizacji studiów pozwala na sformułowanie wniosku, iż SSW nie odbiega w tym względzie od uregulowań występujących w innych uczelniach niepublicznych podobnych do niej, jeżeli chodzi o skalę wielkości. Potwierdzeniem jej niszowego charakteru jest zapewnienie studentom możliwości indywidualizacji kształcenia.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Przeprowadzono hospitację trzech wykładów. Szczegółowe uwagi na ich temat zawarto w załączniku nr 4.

Pod względem organizacyjnym, merytorycznym i metodologicznym zostały one przeprowadzone w sposób poprawny, na ogólną ocenę – dobry. Podczas zajęć wykładowcy korzystali z różnego typu pomocy naukowych, w tym także ze środków audiowizualnych. Sale wykładowe przestronne, dobrze oświetlone, wygodne i z możliwością robienia notatek przez studentów.

Wniosek z hospitacji:

Hospitowane zajęcia nie wzbudziły zastrzeżeń.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wnioski do części II:

Analiza koncepcji kształcenia i jej realizacji na kierunku „europeistyka” skłania do sformułowania następujących wniosków:

- zaprezentowana sylwetka absolwenta jest częściowo zgodna ze standardami, zaś jej słabość stanowi nadbyt „ekonomiczny” charakter, co ogranicza treści kształcenia zakładane w tychże standardach;**
- sposób realizacji wymagań wynikających ze standardów kształcenia nie budzi zastrzeżeń, podobnie jak efekty kształcenia;**
- ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru oraz wyposażenie sal zajęciowych nie wzbudza zastrzeżeń, zarazem jednak Uczelnia nie jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych;**
- realizacja i kontrola systemu praktyk spełnia standardy**
- pod względem organizacji studiów SSW nie odbiega od innych uczelni niepublicznych o podobnej wielkości i charakterze;**
- hospitowane zajęcia nie wywołały zastrzeżeń;**
- zalecane jest podjęcie działań, których celem byłoby wyeliminowanie uchybień wskazanych w niniejszej części raportu.**

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w Sopockiej Szkole Wyższej ma swoją normatywną egzemplifikację w postaci *Zarządzenia Rektora nr 42/3/2008 ws.: okresowej oceny pracowników, a także Uchwała 2 Senatu SSW z dnia 20 września 2009 r. ws. wdrożenia Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.*

Uczelnia ściśle określiła procedurę wdrażania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w postaci ankietyzacji oraz hospitacji zajęć. Procedura Symbol: P-SSW-7-2 - data wydania 5 października 2010 r. - określa sposób przeprowadzenia hospitacji, osoby odpowiedzialne za wykonanie działań objętych procedurą, opis postępowania w ramach procedury. Natomiast procedura o symbolu: P – SSW – 7 –1 określa zakres przedmiotowy i podmiotowy ankietyzacji tj. studenci odpowiadający na pytania dotyczące pracy nauczycieli akademickich oraz prac dziekanatu, a także absolwenci, którzy wypełniają ankiety przy odbiorze dyplomów. Procedura określa również opis postępowania tj. ankieta może być przeprowadzana w dwojaki sposób, a mianowicie pisemny i elektroniczny. Ocena nauczycieli akademickich odbywa się w ostatnim tygodniu semestru na podstawie anonimowej ankiety. Procedura nadaje uprawnienie dziekanowi co do sposobu przeprowadzenia ankiety. A zatem to dziekan wyznacza osoby, które przeprowadzają ankietę. Dziekan również jest osobą odpowiedzialną za opracowanie wyników ankiet. Wyniki są tajne.

Ankietowanie studentów przeprowadza się raz w roku, a okresową ocenę pracowników w formie hospitacji zajęć nie rzadziej niż raz na cztery lata. Proces ankietyzacji przeprowadzany jest przez pracowników administracyjnych w obecności ocenianych nauczycieli akademickich. Istnieją specjalne wytyczne dotyczące procedury dokonywania hospitacji. W „kwestionariuszu hospitacji zajęć” zwraca się uwagę na metody dydaktyczne, sposób prowadzenia zajęć, kompetencje wykazane w zakresie przekazywania treści i organizację zajęć. Stosuje się pięciostopniową skalę ocen od wyróżniającej do niezadowolającej. W kwestionariuszu jest również miejsce na „opinie opisowe”. Wyniki ankiet, ich analiza i wnioski zasadniczo są omawiane podczas spotkań koleżeńskich. Niełatwo jest jednak zauważyć systemowe podejście do wyników ankiet, a także do wniosków z nich płynących. Wypełnione ankiety przekazywane są jedynie przełożonemu pracownika oraz samemu zainteresowanemu. Wyraźny jest fakt, że Uczelnia nie posiada systemu motywacyjnego w postaci nagród dla nauczycieli, którzy wypadli najlepiej w ankiecie. Nie widać również, aby uczelnia wyciągała wnioski z opracowanych wyników ankiet. Należy

również zaznaczyć, iż studenci nie uczestniczą praktycznie w żadnym etapie procesu ankietyzacji.

Z jednej strony Uczelnia nie spełnia zatem wymagań w zakresie uczestnictwa studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia. Z drugiej jednak, po przejrzaniu ogółem 26 kwestionariuszy hospitacji zajęć nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. Kwestionariusze są wypełnione szczegółowo i rzetelnie. Nie zawierają braków, opinie opisowe są szczegółowe i konkretne.

Wnioski:

Hospitacje zajęć i ankietowanie studentów stanowią główne filary obowiązującego w Uczelni wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Równocześnie SSW nie stosuje systemu motywacyjnego w postaci nagród dla nauczycieli ocenianych w ankietach jako najlepsi.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Wszyscy studenci obecni na spotkaniu mieli możliwość uczestniczenia w procesie ankietyzacji. Zgodnie jednak stwierdzili, że Uczelnia w żaden sposób nie poinformowała ich o wynikach ankiet. Nie otrzymali również żadnej informacji zwrotnej. Nie wzbudziło to ich zaufania do procesu ankietyzacji. Nie zauważyli również żadnych efektów po przeprowadzeniu ankiety. Zgodnie stwierdzili, iż chcieliby otrzymać opracowanie wyników ankiet, które wypełniali. Studenci stwierdzili, że uważają, iż ankiety powinny mieć większy wpływ na obsadę zajęć przez nauczycieli akademickich. Potwierdzili również, że jeden z nauczycieli akademickich, którego ocenili jednoznacznie źle w ankiecie w zeszłym roku wciąż prowadzi z nimi zajęcia.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

W zgodnej opinii wykładowców Szkoła jest im przyjazna, a władze wychodzą naprzeciw ich postulatom. Szczególnie podkreśla się brak konfliktów, wzajemne zaufanie oraz dobrą atmosferę sprzyjającą realizacji zajęć. Uczelnia dba o wyposażenie sal dydaktycznych. Zachęca do podnoszenia kwalifikacji zawodowych (nagrody rektora, staże

habilitacyjne). Nie istnieje jednak w niej system grantów wewnętrznych, umożliwiających pogłębienie własnych studiów i zainteresowań.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Z przebiegu wizytacji wynika, że aktywność Biura Karier zasadniczo sprowadza się do promowania idei Procesu Bolońskiego w postaci publikacji książkowych. Informacje uzyskane podczas rozmowy z osobą odpowiedzialną za prowadzenie Biura Karier nie wystarczają do sformułowania konkretnych wniosków. Biuro Karier nie przekazało również dokumentów potrzebnych do sformułowania oceny swojej działalności.

Wnioski do części III:

W rezultacie przejrzenia kwestionariuszy hospitacji zajęć nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. Zastrzeżenia wzbudza natomiast przyjęty zakres uczestnictwa studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia, gdyż Uczelnia nie spełnia w tym względzie wymagań, a także dostrzeżony przez studentów brak poprawy jakości zajęć po przeprowadzonej z ich udziałem ankietyzacji. Z uwagi na nie przekazanie wyczerpujących danych na temat Biura Karier trudno jest sformułować merytoryczną ocenę jego działalności. Fakt ten obciąża Uczelnię. Powyższe braki należy poddać korekcie.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	3	-	-	3	-
Doktor habilitowany	8	-	3	5 (1)	-
Doktor	25	-	3	22 (6)	-
Pozostali	7	-	3	4	-
Razem	43	-	9	34 (7)	-

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski: Aktualnie na Wydziale Ekonomiczno – Społecznym zatrudnionych jest 43 nauczycieli akademickich, w tym 3 profesorów, 8 doktorów habilitowanych, 25 doktorów i 7 magistrów, ale tylko dla 9 spośród nich SSW stanowi podstawowe miejsce pracy. W liczbie tej jest tylko 3 doktorów habilitowanych, 3 doktorów i 3 magistrów.

Tabela nr 8.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2006	1(1)	-	-
2007	1(1)	-	-
2008	1(1)	-	-
2009	-	-	1(1)
2010	1(1)	1	-
Razem	4(4)	1(1)	1(1)

Wnioski: Niszowy charakter Uczelni przekłada się na minimalną dynamikę rozwoju naukowego kadry.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

Wymagania formalne względem minimum kadrowego kierunku prowadzonego przez Wydział Ekonomiczno – Społeczny w zakresie liczby nauczycieli wchodzących w skład minimum kadrowego wynikające z §5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia **nie są spełnione**, z uwagi na brak możliwości zaliczenia dwóch osób posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego.

Poważne zastrzeżenia budzi również przedstawione przez uczelnię minimum kadrowe kierunku „europeistyka” prowadzonego przez Wydział Zamiejscowy w Chojnicach, w skład którego wchodzi zaledwie cztery osoby zatrudnione w uczelni na zasadzie stosunku pracy, z czego jedna od 15.02.2009 r., jedna osoba przebywająca obecnie na urlopie długoterminowym oraz cztery osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilno – prawnej. Taki skład minimum kadrowego również **nie spełnia** wymagań określonych w § 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków tworzenia i funkcjonowania filii, zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz zamiejscowego ośrodka dydaktycznego uczelni.

- merytorycznych, oraz

- **sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego**

Wśród nauczycieli akademickich, zgłoszonych przez władze SSW do „minimum kadrowego” na kierunku „europeistyka” jest tylko jeden politolog i aż trzech ekonomistów. Nie ma też ani jednego specjalisty z dziedziny stosunków międzynarodowych/integracji europejskiej. W ten sposób nie występuje obecnie możliwość pełnego odzwierciedlenia treści programowych, zakładanych dla tego kierunku. Konieczne jest więc zatrudnienie po jednym specjaliście z dziedziny politologii i integracji europejskiej/stosunków międzynarodowych.

Z grona samodzielnych pracowników nauki zgłoszonych do minimum kadrowego – przy wzięciu pod uwagę tylko wymagań merytorycznych - dwie osoby kwalifikują się doń jako posiadające dorobek w zakresie kierunku, jedna zaś z dorobkiem w dziedzinie związanej. Jednak z uwagi na to, że dwie z tych osób nie spełniają wymogów formalnych – patrz wyżej - nie można ich włączyć do minimum. Oznacza to, że **w grupie pracowników samodzielnych do wypełnienia minimum brakuje dwóch osób**. W grupie pracowników niesamodzielnych

pięć osób zgłoszonych do minimum posiada dorobek w zakresie kierunku, jedna zaś w dziedzinie związanej z kierunkiem. Wszystkie też spełniają wymogi formalne.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania §11 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Wniosek:

Proporcja między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów jest zachowana.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

W kwestii zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym wykształceniem i dorobkiem naukowym pojawiają się nie tyle odstępstwa, ile nadmierny przechył w stronę kadry o profilu ekonomicznym. To zaś skutkuje nadmiernymi obciążeniami dydaktycznymi dla jedyne go w tym gronie politologa. Występuje też brak wykładowców z zagranicy.

Wniosek:

Analiza zgodności tematyki zajęć z dorobkiem naukowym w grupie pracowników w ramach minimum kadrowego wymaga skorygowania liczby przewidzianych zajęć osobom profilowo im odpowiadającym.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Podczas spotkania przeważały opinie pozytywne. Podkreślano zwłaszcza bardzo dobrą atmosferę i organizację pracy, jakie zapewnia Uczelnia. Wśród enumeratywnie wymienionych zalet wymieniono stwarzanie przez SSW większej przestrzeni dydaktycznej, brak nacisków na podnoszenie ocen, dbanie o obsługę multimedialną czy refundowanie opłat konferencyjnych. Za niedogodność uznano fakt odbywania zajęć w kilku miejscach, choć

drugiej strony wskazywano, że budynki dydaktyczne są położone blisko siebie. Odnotowany przez jednego z ekspertów fakt niewystępowania wewnętrznych grantów badawczych nie spotkał się odzewem ze strony dydaktyków.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym, są ponumerowane i zawierają pełen wykaz znajdujących się w nim dokumentów. We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie oraz zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wnioski do części IV:

Wydział Ekonomiczno - Społeczny Uczelni w Sopocie nie spełnia wymagań formalnych względem minimum kadrowego dla kierunku „europeistyka”, wynikających z §5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Minimum kadrowe nie jest spełnione na poziomie samodzielnych pracowników naukowych w liczbie dwóch osób. Zauważalny jest też zbyt duży udział ekonomistów w tej grupie, co ma swój niewątpliwy wpływ na profil programu studiów i treści nauczania. Z tego względu, by w pełni oddać treści programowe ocenianego kierunku konieczne jest – w najbliższym czasie – zatrudnienie dodatkowo przynajmniej jednego politologa i jednego specjalisty z zakresu stosunków międzynarodowych/integracji europejskiej. Dokumentacja osobowa pracowników naukowych prowadzona jest poprawnie.

Przedstawiony przez Uczelnię skład minimum kadrowego kierunku „europeistyka”, prowadzonego przez Wydział Zamiejscowy w Chojnicach, mimo iż nie podlegało ono szczegółowej analizie dokumentacji, wskazuje na brak spełnienia

warunków formalnych, wynikających z §1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków tworzenia i funkcjonowania filii, zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz zamiejscowego ośrodka dydaktycznego uczelni.

Uwagi szczegółowe w odniesieniu do kwestii składających się na część IV raportu zostały zamieszczone w tabeli oraz we wnioskach zawartych w załączniku nr 5.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Uczelnia i Wydział nie prowadzą badań naukowych bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów. Uzyskane wyniki są pochodną indywidualnych zainteresowań poszczególnych pracowników i dotyczą one różnych wątków ekonomicznych i związanych z rachunkowością. Nie prowadzi się fundamentalnych badań nad integracją europejską. Publikacje praktycznie mają wyjątkowo luźny związek z kierunkiem studiów i standardami nauczania. Dotyczą one wyłącznie wąskich, specjalistycznych ekonomicznych zagadnień. Jedynym chlubnym wyjątkiem jest praca zbiorowa wydana w kooperacji z UG pt. „Przyszłość Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, ekonomiczne i cywilizacyjne” (Gdańsk 2009).

Z informacji uzyskanych od władz wynika, że Uczelnia ubiegała się trzykrotnie o granty z puli Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ale nie uzyskały one aprobaty. Również trzykrotnie ubiegała się bez rezultatu o wsparcie projektów ze środków unijnych. W maju br. został złożony kolejny projekt w ramach POKL.

Zdecydowanie lepiej wypada organizowanie konferencji naukowych. Na sześć cyklicznych seminariów odbywanych pod patronatem kierunku, trzy dotyczyły problematyki bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów:

Przyszłość Unii Europejskiej- aspekty polityczne, ekonomiczne i społeczne, 2008

Czy Unia Europejska zapewni Polsce bezpieczeństwo?, 2008

Wschodni wymiar Polityki Europejskiej, 2009

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Na Wydziale Ekonomiczno – Społecznym funkcjonują trzy koła naukowe. Koło naukowe Rachunkowości i Finansów zajmuje się głównie tematyką z zakresu sporządzania sprawozdań finansowych w Polsce, drugie Koło Europeistyki uczestniczy w Forum Kół Naukowych Uczelni Niepublicznych w woj. pomorskim, organizując wyjazdy na sympozja do Dzierzgonia pod tytułem „Europa małych ojczyzn”, spotkania z posłami, europarlamentarzystami oraz trzecie Koło Inwestycji i Nieruchomości, zajmuje się tematyką dotyczącą finansowania działalności deweloperskiej, finansowania inwestycji, na rynkach kapitałowych.

Wydział zasadniczo zapewnia dobre warunki do funkcjonowania kół naukowych, a studenci włączani są w prace naukowe jednostki. Niemniej jednak koła naukowe nie posiadają środków finansowych pochodzących z dotacji dydaktycznej przeznaczonej na działalność studencką. Samorząd studencki nie przyznaje środków na działalność kół i organizacji studenckich. Koła naukowe nie posiadają swoich pomieszczeń. Spotkania odbywają się w salach dydaktycznych. Przedstawiciele kół zwrócili uwagę na nieracjonalny sposób rozdysponowywania środków finansowych na działalność kół. Znacząco utrudnia to wypełnianie zadań statutowych kół.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki - **nie dołączony z uwagi na jej śladowy charakter**

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

W zakresie instytucjonalnej współpracy międzynarodowej, uczelnia posiada podpisane oficjalne umowy z:

Fontys University of Professional Education (pełna dokumentacja)
SRH Hochschule Calw (pełna dokumentacja, współpraca najbardziej rozwinięta)
Żytomierski Gosudarstwiennyj Technologiczny Uniwersytet (umowa o współpracy)
College of Business and Economy w Rydze (umowa o współpracy)
Uniwersytet Kanta w Kaliningradzie (umowa o współpracy)
Sojuz Designerów Rosji (umowa o współpracy)
Visoka Academy of Design (Chorwacja) (umowa o współpracy)

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji aktywność międzynarodowa Sopotckiej Szkoły Wyższej jest widoczna. Jak na Uczelnię o charakterze niszowym częstotliwość kontaktów międzynarodowych SSW zasługuje na uznanie, są to jednak z reguły wizyty studyjne, seminaria czy warsztaty. Na podstawie dostępnych danych nie można stwierdzić realizowania konkretnych projektów o charakterze *stricte* badawczym. W ramach programu Socrates-Erasmus SSW wysyła studentów do uczelni w Holandii – Fontys Internationale Hogeschool Economie na jeden semestr studiów. Studenci SSW uczestniczą też w programie Wolontariatu Europejskiego.

Załącznik Nr 7 Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Wnioski do części V:

Uczelnia nie prowadzi zaplanowanych badań nad integracją europejską. Publikacje sygnowane przez jej pracowników stanowią efekty ich indywidualnej pracy. Dotyczą z reguły wąskich, specjalistycznych kwestii ekonomicznych. Koła naukowe istnieją, ale wskazano na konkretne trudności w ich funkcjonowaniu. SSW ma rozbudowane kontakty międzynarodowe, ale nie przekłada się to na międzynarodowe projekty badawcze.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zarówno SSW, jak i Wydział Ekonomiczno-Społeczny prowadzący kierunek „europeistyka” mają dobrą, choć rozproszoną bazę dydaktyczną, zapewniającą prawidłową realizację celów kształcenia. Dysponują m.in. kilkoma aulami i salami dydaktycznymi wyposażonymi w rzutniki multimedialne i laboratoriami komputerowymi, a tym samym w zasadzie spełniają wymogi formalne zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Ponadto SSW dysponuje Biblioteką i niewielką, bo tylko na 15 stanowisk stałych i 6 stanowisk internetowych, czytelnią. Księgozbiór jest niewielki, bo liczy 7106 woluminów, w tym zaledwie 250 książek bezpośrednio związanych z kierunkiem „europeistyka”. W czytelni bibliotecznej do dyspozycji studentów są 62 tytuły periodyków naukowych oraz czasopism i gazet, a większość z nich jest też dostępna w wersji elektronicznej. Ponadto SSW zapewnia studentom dostęp on-line z możliwością rezerwacji książek poprzez stronę Uczelni i system „Libra 2000”. Na rok akademicki 2009/2010 w budżecie SSW wydzielono co prawda sumę 37 tys. zł na zakup książek, ale na dzień 8 maja 2010 roku z sumy tej wydano tylko około 10 tys. zł na zakup kilkudziesięciu książek, wśród których tylko kilkanaście dotyczy „europeistyki”. SSW tylko w minimalnym stopniu spełnia warunek formalny, zawarty w § 1 ust. 1. pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia, który mówi, że jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia, jeżeli m.in. „zapewnia dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na danym kierunku studiów”.

Uczelnia, dbając o jakość kształcenia powinna więc jak najszybciej wzbogacić księgozbiór o literaturę adekwatną do problematyki studiów na kierunku „europeistyka”, w tym także literaturę i periodyki oraz czasopisma naukowe obcojęzyczne, jeśli – zgodnie z przyjętą strategią rozwoju – w przyszłości chce uruchomić ścieżkę studiów obcojęzycznych.

Uczelnia dysponuje własną główną bazą lokalową (1000 m²), ale część zajęć prowadzi w nieodległym budynku przy ul. Książąt Pomorskich i wydziale zamiejscowym w Chojnicach

(nie był przedmiotem wizytacji). Pomieszczenia w Sopocie są zadbane, przestronne o odpowiedniej kubaturze. Bolączką Szkoły jest brak miejsc parkingowych dla pracowników i studentów. Większość sal wykładowych jest wyposażona w nośniki audiowizualne. Biblioteka dysponuje 6 stanowiskami do Internetu i bazą danych INFOR. Z dziennika odwiedzin wynika, że dziennie czytelnia i biblioteka obsługuje 10-12 osób.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Studenci w dużej mierze pozytywnie wypowiadają się na temat bazy dydaktycznej Uczelni. Pojawiające się głosy krytyki odnoszą się głównie do parkingu, a także bufetu. Głosy krytyki dotyczyły również sal dydaktycznych. Studenci stwierdzili, że część sal nie posiada klimatyzacji, co znacząco utrudnia pracę zwłaszcza latem czy zimą. Bardzo często zdarzają się sytuację, że w salach dydaktycznych jest zbyt zimno. Problem stanowiła również ergonomia miejsc siedzących. Brakuje również bezprzewodowego dostępu do Internetu na terenie całej uczelni.

W Sopotkiej Szkole Wyższej studiuja studenci pobierający specjalne stypendium dla osób niepełnosprawnych. Jest kilku studentów poruszających się na wózku inwalidzkim, a także o dużym stopniu inwalidztwa, a pomimo tego Uczelnia nie gwarantuje żadnych rozwiązań systemowych poza windą. Sale dydaktyczne, biblioteka, szatnia etc. w żadne sposób nie są przystosowane dla studentów z niepełnosprawnością. W rozmowie studenci niepełnosprawni przyznają, że uczelnia mogłaby dokonać zmian choćby dostosować ławki i miejsca siedzące dla studentów niepełnosprawnych co znacznie ułatwiłoby proces dydaktyczny tym studentom.

Wnioski do części VI:

Dla realizacji wyznaczonych zadań strategicznych i w celu poprawy jakości kształcenia na kierunku „europeistyka” SSW powinna dążyć do poprawy bazy dydaktycznej, w tym szczególnie do radykalnego powiększenia księgozbioru, zwłaszcza o periodyki i literaturę naukową w języku angielskim. Zaleca się też dostosowanie obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Samorząd Studencki opiera swą działalność na przepisach *Regulaminu Uczelnianego Samorządu Studenckiego Sopockiej Szkoły Wyższej z siedzibą w Sopocie*. Postanowienia regulaminu nie budzą żadnych wątpliwości – są jasne, przejrzyste, zaś normy w nim umieszczone są dla wszystkich zrozumiałe.

Samorząd nie bierze udziału w procesie zapewniania jakości kształcenia na wydziale. Nie jest zapraszany zarówno do tworzenia ankiety, przeprowadzania procesu ankietyzacji, jak i do opracowania wyników ankiety. Samorząd aktywnie uczestniczy w życiu wydziału, ale również i Uczelni, poprzez prace w Radzie Wydziału czy Senacie. Niemniej jednak z protokołów i list obecności wynika, że zarówno w Radzie Wydziału jak i Senacie jest niewystarczająca liczba przedstawicieli studentów. Zaleca się zatem dostosowanie liczby studentów w organach kolegialnych Uczelni do wymagań ustawy. Przy czym należy pamiętać, że musi to być co najmniej 20% studentów, a zatem powinno się zaokrąglać zawsze na korzyść studentów. Wydział nie zapewnia samorządowi odpowiednich warunków do funkcjonowania m.in. samorząd nie posiada własnego biura, a tym samym wyposażenia takiego jak: komputer, telefon, środki finansowe. Pomimo tego samorząd chwali sobie współpracę z władzami Wydziału i Uczelni.

Samorząd w związku z brakiem środków finansowych na działalność statutową nie jest w stanie finansować przedsięwzięć kół i organizacji studenckich. A zatem nie jest tu spełniona norma wyrażona w art. 202. pkt. 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Przedstawiciele studenccy uczestniczą w pracach organów kolegialnych, a także komisjach dyscyplinarnych, co stwierdzone jest Uchwałą 1 Senatu SSW z dnia 10 września 2009 r. w sprawie Komisji Dyscyplinarnej, a także Stypendialnych.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Decyzje administracyjne wydawane przez Komisje Stypendialne na mocy przepisów Regulaminu Pomocy Materialnej nie spełniają wszystkich wymogów przewidzianych w art.107. Kodeksu Postępowania Administracyjnego. W negatywnych decyzjach wydawanych przez komisje brakuje uzasadnienia faktycznego, a w niektórych przypadkach uzasadnienia

prawnego. W związku z powyższym decyzje wydawane przez komisje stypendialne posiadają uchybienia formalne. Nadmienić należy, że uzasadnienie prawne to nie to samo, co podstawa prawna wydania decyzji administracyjnej.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Na spotkaniu ze studentami obecni byli studenci pierwszego, a także drugiego roku studiów niestacjonarnych. Obecni byli również przedstawiciele kół naukowych. Przebieg spotkania można podzielić na dwie części. W pierwszej studenci twierdzili, że są zadowoleni z poziomu jakości kształcenia uczelni, z poziomu przekazywania im wiedzy przez nauczycieli akademickich, że otrzymują wszelką pomoc dydaktyczną. Nie mieli zastrzeżeń do budynku uczelni. Zgłaszali jednak problem parkingu i niedociągnięć budynku uczelni. Natomiast w dalszej części dyskusji, już w dużo mniejszym gronie studentów po opuszczeniu sali przez kilkanaście osób, do dyskusji włączyli się studenci, którzy wcześniej nie zabierali głosu.

Stwierdzili, że nie są zadowoleni z poziomu kształcenia na Uczelni. Uważają, że jest on zbyt niski. Wybierając ten kierunek oczekiwali czegoś więcej. Twierdzili również, że mogą w przyszłości mieć problem ze znalezieniem pracy dlatego, że dyplom tej Uczelni może mieć małe znaczenie na rynku pracy, jeśli absolwenci wizytowanego kierunku będą się charakteryzować niskim poziomem wiedzy. Studenci formułowali również zastrzeżenia do prowadzącego zajęcia z zakresu antropologii, uznając sposób przekazywania przezeń wiedzy za „nudny”.

Wniosek do części VII:

Wizerunek Uczelni pod kątem respektowania przez nią praw przysługujących studentom nie wzbudza specjalnych zastrzeżeń. Zauważone niedociągnięcia należy skorygować.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Analizie dokumentacji poddano w szczególności: album studentów, księga dyplomów, protokoły egzaminu dyplomowego teczki osobowe studentów, indeksy oraz karty i protokoły egzaminacyjne.

Album studenta oraz księga dyplomów prowadzone są w formie tradycyjnej, centralnie dla całej Uczelni, w sposób poprawny.

Analizie poddano losowo wybrane teczki studentów różnych lat studiów i trybów kształcenia. W analizowanych teczkach znajdują się dokumenty, zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów tj.: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankieta osobowa studenta, poświadczona przez Uczelnię fotokopia dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, aktualna fotografia kandydata, dokumenty postępowania kwalifikacyjnego, kopia decyzji o przyjęciu na studia, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć studenta, a także potwierdzenie odbioru legitymacji studenckiej i indeksu oraz, potwierdzenia doręczenia decyzji administracyjnych jak np.: przyjęcia na studia, i skreślenia z listy studentów. W niektórych analizowanych teczkach brak jest ciągłości wydanych decyzji np.: w przypadku skreślenia studenta a następnie pozytywnego rozpatrzenia odwołania, bądź powtórnego przyjęcia na listę studentów po terminie odwołania, brak jest adekwatnych decyzji administracyjnych.

Teczki studentów zawierają również dokumentację związaną z otrzymywaniem przez studenta pomocy materialnej.

W teczkach absolwentów znajduje się jeden egzemplarz pracy dyplomowej, recenzja pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów oraz suplement do dyplomu.

W teczkach osób, którym udzielono urlopu znajdują się stosowne podania i decyzje w tej sprawie.

Decyzje wydawane w indywidualnych sprawach studenckich spełniają wymagania określone w art. 207 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Wniosek do części VIII:

Dokumentacja toku studiów prowadzona jest zazwyczaj poprawnie. Zauważone niedociągnięcia należy poddać korekcie.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 9.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta			X		
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			X		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna				X	
Cz. II	Efekty kształcenia				X	
Cz. V	Badania naukowe				X	
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			X		

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce oraz ewentualne zalecenia.

- a) Studia europejskie nie powinny być pojemnym workiem, do którego można wrzucać różne treści w zależności od posiadanego potencjału naukowego i ukierunkowania wykładowców. Jest to powszechna choroba tego typu studiów w większości polskich uczelni. Najczęściej spotyka się „przechyły” na rzecz ekonomii, co można jakoś wytłumaczyć, gdyż integracja gospodarcza jest motorem jednoczenia się Europy (inne „przechyły” to prawo i antropologia z kulturoznawstwem). Uczelnia powinna zmienić charakter i profil prowadzonych zajęć na kierunku „europeistyka”, a hasłem wywoławczym powinna być integracja europejska. Konieczne jest zatem zatrudnienie politologów i specjalistów z zakresu integracji europejskiej.

- b) Zastrzeżenia wzbudza przyjęty zakres uczestnictwa studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia, a także zauważony przez nich brak poprawy jakości zajęć po przeprowadzonej z ich udziałem ankietyzacji. Uczelnia nie posiada też systemu motywacyjnego w postaci nagród dla nauczycieli, którzy wypadli najlepiej w procesie ankietyzacji. Z uwagi na nie przekazanie wyczerpujących danych na temat Biura Karier trudno jest też sformułować merytoryczną ocenę jego działalności.
- c) Na ocenianym kierunku nie są spełnione wymogi minimum kadrowego w grupie samodzielnych pracowników naukowych w liczbie dwóch osób.
- d) Większą uwagę powinno przywiązywać się do jakości prac dyplomowych, ponieważ utrwalone na licencji złe nawyki na ogół przekładają się na poziom późniejszych prac magisterskich.
- e) Za korzystny należy uznać fakt, że w strategii rozwoju kierunku „europeistyka” znalazły się propozycje wykładów w językach obcych, zwiększenie wymiany studenckiej, przygotowanie prac dyplomowych w języku angielskim i poszerzenie wymiany studentów w ramach Erasmusa.
- f) Uczelnia powinna dążyć do poprawy bazy dydaktycznej, w tym zwłaszcza do znaczącego powiększenia księgozbioru, zwłaszcza o periodyki i literaturę naukową w języku angielskim. Zaleca się też dostosowanie obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych.
- g) Uczelnia posiada potencjał i zaplecze naukowe środowiska gdańskiego, a tym samym znaczne możliwości rozwojowe. W konsekwencji, należy inaczej wyprofilować kierunek studiów, ponieważ absolwenci szkół średnich, którzy złożą papiery do SSW na kierunek *europeistyka* w pierwszej kolejności oczekują pogłębionej i poszerzonej wiedzy o Unii Europejskiej i prowadzonej przez nią polityki w różnych obszarach. Dlatego też proponuje się wprowadzenie specjalności *administracja europejska*, bądź *zarządzanie projektami europejskimi*, co niewątpliwie spotka się z dobrym przyjęciem wśród kandydatów na tego rodzaju studia. Brak jest zarazem informacji o działalności Biura Karier.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego PKA

Dr hab. Wawrzyniec Konarski
Członek PKA

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA Władze SSW odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, które uzasadniają zmianę oceny odnoszącej się do:

Tabela nr 6.

Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardu po odpowiedzi uczelni na raport				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Kadra naukowo-dydaktyczna			X		
Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			